

न्यूयोर्कमा घरायसी कामदारहरूको लागि श्रम अधिकार तथा सुरक्षाहरू

घरायसी कामदारहरूका लागि जानकारी

नभेम्बर २९, २०१० देखि लागू भएको नयाँ घरायसी कामदारहरूको मौलिक अधिकारहरू सम्बन्धी ऐन (न्य) डोमेस्टिक वर्कर्स वील अफ राइट्स) लगायतको श्रम कानून अन्तर्गत घरायसी कामदारहरू तथा तिनका रोजगारदाताहरूको अधिकारहरू र जिम्मेवारीहरूको व्यवस्था भएको छ। विस्तृत जानकारी लिनका लागि www.labor.ny.gov हेर्नुहोस।

घरायसी कामदार भनेको के हो?

“घरायसी कामदार” भनेको त्यो व्यक्ति हो जसले अर्को व्यक्तिको घरमा बसेर काम गर्दछ। उनीहरूले गर्ने कामहरूमा यी कुरा समावेश छन्:

- केटाकेटीहरू, विरामी वा वृद्ध व्यक्तिको हेरचाह गन
- घरायसी धन्दाहरू गन
- रोजगारदाताको घरमा गरिने अन्य प्रकारका घरेलू कामहरू गन

निम्न बमोजिम काम गर्नेलाई कानून अनुसार घरायसी कामदारहरूको रूपमा लिइदैन:

- नियमित आधारमा नभै कहिले काही मात्र काम गर्ने व्यक्ति भएमा, जस्तो रोजगारदाताको घरमा गएर आंशिक समयका लागि बालबच्चा हेर्ने व्यक्ति (बेबि सिटर्स)
- उनीहरूले काम गर्न जाने ठाउँको रोजगारदाताहरूको वा व्यक्तिको नाता सम्बन्धीहरू पर्ने भएमा

घरायसी कामदारहरूले थाहा पाउनु पर्दछ

घरायसी कामदारहरूको मौलिक अधिकारहरू सम्बन्धी ऐन (डोमेस्टिक वर्कर्स वील अफ राइट्स) लगायतको न्यूयोर्क राज्यको श्रम कानून अन्तर्गत, तपाईंलाई:

- **कम्तिमा** पनि न्यूनतम ज्याला रोजगारदाताले दिन पर्दछ
- एक हप्तामा काम गर्न पर्ने ४० घण्टा नाघेपछि वढी काम गर्दा आफूले पाउने आधारभूत ज्यालाको १ १/२ (डेड) गनाको हिसावले ओभरटाइम (वढी समय काम गरे वापतको) ज्याला रोजगारदाताबाट तपाईंले पाउन पर्दछ। (यदि तपाईं रोजगारदाताको घरमा नै बस्न भएको छ भने हप्ताको ४४ घण्टा काम गरे पछि त्यस भन्दा वढी समय काम गर्दा तपाईंलाई ओभरटाइमको पैसा रोजगारदाताले दिनपर्दछ।)
- हप्तामा एक दिन (२४ घण्टा) आराम गर्न दिन पर्दछ - अथवा यदि त्यस दिन तपाईं काम गर्न मञ्जर हुन भएमा ओभरटाइमको दरमा रोजगारदाताले तपाईंलाई ज्याला दिन पर्दछ।

- एउटै रोजगारदातामा एकवर्ष बढि काम गरे पछि **कम्तिमा** तिन दिन पैसा भक्तानी गरेको छुट्टि पाउने अधिकार तपाईंलाई छ।

यदि तपाईंले प्रतिहप्ता कम्तिमा ४० घण्टा काम गर्न भयो भने, र यदि काम गर्दा तपाईंलाई चोटपटक लाग्यो भने त्यस वखत तपाईं पनि कामदारहरूको क्षतिपूर्ति बीमा (वर्कर्स कम्पेन्सेसन इन्सुरेन्स) को कार्यक्षेत्र भित्र पर्नुहुन्छ, र तपाईं घाइते हुन भएमा वा का (मभन्दा वाहिर सिकिस्त विरामी हुन) भएमा र परिणामस्वरूप सात दिनभन्दा अधिक समयका लागि काममा जान सक्नभएन भने, तपाईं अक्षमताप्रति बीमा सर्बिधा पाउने व्यक्ति भित्र पर्नुहुन्छ।

यदि कनै एजेन्सीले वृद्ध व्यक्तिको हेरविचार गर्ने जस्तो “कम्पेनियनसिप सर्बिसिज” (साथीसंगी जस्तो गरी दिने सेवा) दिने काममा तपाईंलाई लगाएको छ भने ओभरटाइम तथा एक दिन आराम गर्न दिने नियमको प्राधान तपाईंलाई लागू हुदैन।

यी श्रम उल्लेखित कानूनहरूको उल्लंघन भयो भनी तपाईंले आफ्नो रोजगारदाता वा श्रम विभागलाई यदि तपाईंले उजुर गर्न भयो भने तपाईंको रोजगारदाताले तपाईंसंग प्रतिशोध लिन सक्दैन। श्रम विभागमा उजुरी हाल्नका लागि नं. १-८८८-५२५२२६७ (३डडडछुट्टीब्युइच) मा फोन गर्नहोस वा श्रम विभागका डिस्ट्रिक्ट कार्यालयहरूको सञ्ची हेर्नका लागि www.labor.ny.gov/workerprotection/laborstandards/labor_standards.shtm हेर्नुहोस।

डोमेस्टिक वर्कर्स वील अफ राइट्स (घरायसी कामदारहरूका मौलिक अधिकारहरू सम्बन्धी ऐन) ले यौनजन्य उत्पीडनवाट तथा तपाईंको रोजगारदाताले लिइ जाति र राष्ट्रियताको उत्पत्तीको आधारमा गरिने उत्पीडनवाट तपाईंलाई जोगाउदछ। तपाईंले उत्पीडन सम्बन्धि उजुर गर्न भयो भने तपाईंको रोजगारदाताले तपाईंसंग प्रतिशोध लिन सक्दैन। यदि यस्ता खालका उत्पीडन वा प्रतिशोध तपाईं माथि भए भने न्यूयोर्क राज्यको मानव अधिकार शाखामा उजुरी दिन तपाईंले सक्नुहुन्छ। उजुरी कसरी दिने भन्ने सम्बन्धमा www.dhr.ny.gov हेरेर थाहा पाउनहोला।

तपाईं र तपाईंको परिवारका निमित्त न्यून मूल्यको स्वास्थ्य विमा त्यस सम्बन्धि कुरा जान्नका लागि न्यूयोर्क राज्यको स्वास्थ्य विभागको वेबसाइट www.nyhealth.gov हेर्नुहोस। होमपेजको दाहिने पट्टि पुछारमा दिइएको “साइट कन्टेन्ट्स - “Site Contents”/साइटमा भएका विषयहरू) मा “हेल्थ इन्सुरेन्स प्रोग्राम्स (“Health Insurance Programs”/स्वास्थ्य विमा सम्बन्धि कार्यक्रमहरू) लाई खोज्नुहोस।